

MUNKÁSSZÓ

DEMOKRATIKUS HETILAP

II. évfolyam. 21 szám.
Salgótarján, 1946. évi május hó 25

Ára: 100 millió P

Megjelenik minden szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 45. szám

Jó pénz és államosítás

A magyar demokrácia sok feladattal küzd. Új világot kell építenünk, ugyszólván mindent elülről kell kezdenünk, a sokféle ellenállás között a holtanyagból új, eleven szervezetet kell megteremtünk. De talán az összes feladatok között egy sincs annyira sürgős és fontos, mint a jó pénz megteremtése, a bányák és egyes iparvállalatok államosításának a végrehajtása.

Lássuk, mit is jelent nekünk a jó pénz, a jó magyar pénz?

Az infláció az utolsó hetekben örült iramot vett és soha sem észlelt magaslatoakra tört fel. — Hogy miért, nem kell kérdeznünk. Sok olyan erő igyekszik ma a reakció sötétjéből napvilágra tolnakodni, mely még azt is igyekszik elrontani, a mi a nagy összeomlásból megmaradt és ez többek között a pénz is. Össze kell tehát szednünk politikai és gazdasági erőinket és minden ellenállás, értékrombolás ellenében meg kell teremtenünk és megfogjuk teremteni a jó pénzt. A józanság, gondosság, alaposág és határozottság, mely a magyar munkáspártokat idáig is jellemezte, garantálja ezt nekünk. De másért is kell nekünk a jó pénz: a magyar demokrácia jövőjéért.

Pénz és pénz között különbség van. Az elmúlt évtizedek pénze nem hazai talajon termelt, idegen hatalmak kezessége adott neki jószágot és idegen hatalmasságok játékszere lett. Ma, a nemzet önmagára ébredése idején olyan pénzt akarunk és kell megteremtünk, melynek hitele a magyar ipar, a magyar föld, a magyar kéz eredménye és amely csak egy célt van hivatva szolgálni: a magyar föld népét.

A jó pénzért folyó mai küzdelemben tehát nemcsak egy akármennyire, akárhonnán, akárki által értékálló pénz a cél, hanem egy egészen új típusu, az egészen és kizárólagosan magyar eredetű, magyar munkából eredő pénz, mely nem fog idegen csap-

dákba, idegen érdekek büvkörébe vonni, hanem megtartja nekünk azt, ami a mienk, a magyar földet, a magyar ipart, a magyar tudományt, a magyar életet. Ezért harcolni nehéz küzdelem lesz, de férfi munka lesz és a küzdelem bére egy egészséges, modern magyar nemzet.

A bányák és üzemek államosításának kérdése, mely épen az imént jutott fordulópontjához, ilyen értelemben nem választható el a jó pénz kérdésétől. Mert mi más lehet nagyobb és erősebb biztosítéka a jó magyar pénznek, mint a magyar ipar, mely tisztán és kizárólag magyar érdekeket szolgál és semmit sem enged ki a kezéből addig,

amíg az összes magyar igényeket ki nem elégítette. Végre eljutotunk odáig, hogy a magyar állam öre és vezére lehet a magyar életnek és immár nem lesz kénytelen idegen vizeken, idegen hajókhoz kötni a maga törékeny csónakját.

Gondoktól felhözött homlokkal, de ugyanakkor örömmel és büszkeséggel gondolunk a demokrácia magyar harcosaira, akik egy új élet küszöbén szinte emberfeletti munkát vállaltak és annyi rom, annyi baj és szomorúság között harcolnak egy boldogabb jövőért, melyben valóban magyar lesz a magyar.

A régi magyar bányászki- szüntesseel kívánunk nekik és magunknak

„Jó szerencsét!”

V. Gy.

Az új főispán beiktatása

Nógrád vármegye törvényhatósága folyó hó 22-én tartott diszközgyűlésén bucsuzott régi főispánjától, dr. Balassa Gyulától, aki a rendőség országos főkapitányaként vált meg a megyétől és helyette dr. Hazai Lászlót iktatta be új főispánjának.

A népes közgyűlésen budapesti vendégek is résztvettek, köztük Reisinger Ferenc belügyi államtitkár és Balassa főkapitány is. Kovács Jenő alispán elismerő szavakkal bucsuzott a régi főispántól és a vármegye igen nehéz helyzetét ecetelve a bányász vármegye sorsának intőzéséhez jó szerencsét kívánt az új főispánnak. A kizsákdapárt szónoka a vármegyei önkormányzatokat az ősi alkotmány alappilléreinek jelentve ki a tradíciókat figyelembe ajánlotta az új főispánnak. Az MKP nevében Molnár Károly párttitkár leszögezte, hogy pártja a demokrácia fokozott védelmét kívánja a megye új főispánjától, aminek viszonzásaként munkás, paraszt és haladó értelmiség dolgozóinak segítő erejét ajánlja fel munkájához. A Szociáldemokrata párt szónoka Kovács István régi főispán érdemeinek megleghangu elismerése mellett, mint régi becsületes szocialistát üdvözölte Hazai Lászlót. A Nemzeti Paraszt-párt és Szakszervezet üdvöző szavai után Reisinger Ferenc belügyi államtitkár tartalmas beszédben szögezte le a demokratikus főispán kötelességeit. A szocialista gondolkodás — mondta — nem vallástalan és nem hazafiatlan. Svsjcban egy háború

előtti szocialista kongresszuson katolikus pap jelentette ki, hogy Krisztus volt az első igazi szocialista és a felebaráti szeretet parancsát a szocialisták követik a legigazibb módon. A nép védelméért dolgozó szocialisták hazafiatlanok sem lehetnek, mert a hazai lényegét alkotó dolgozó rép előrehaladásáért küzdenek. A demokráci eredményt csak akkor érhet el, ha ebben az országban mindenki becsületesen dolgozik. A reakció elleni harc szükségességét hangoztatva kijelentette, hogy földreform eredményeit és a demokrácia minden eddigi vívmányát a legnagyobb áldozatok árán is megvédjük.

Az új főispán választásában részletesen munkaprogramot nem adott ugyan de a jó demokratikus munkát megígérte. Szabadságunkat nem a magunk erejének köszönhetjük, hálánkat kell kifejezni a Vörös Hadsereg iránt, ebben az értelemben üdvözölte az ellenőrző bizottság jelenlevő tagját Sersznyov alezredes elvtársat. A központi hatalom megszilárdítása érdekében érveit kell szereznünk minden kormányzati rendelkezésnek. A munkafegyelmet teljes egészében helyre kell állítanunk. A demokrácia legteljesebb védelmét, a reakció elleni harcotígérte munkájában.

Az új főispán, mint értesültünk a fővárosi vámbivatal tisztviselője volt, régi becsületes szocialista, akire a vármegyében szükség van, hogy a demokratikus erők összefogásával ezekben a

legnebezebb hónapokban átségitse a vármegyét, hogy a mély pontból folyamatosan emelkedéssel végre belejussunk a kívánatos jobb állapotokba.

Tag- és népgyűlések vidéken

János-akna.

Gyönyörű májusi vasárnap reggel várta a MKP jánosaknai tagjait és Dömötör képviselő elvtársat. A délelőtti 10 órára hirdetett taggyűlésre szorgalmasan gyülekeztek a tagok. Dömötör elvtárs vidéket járó útja hozzánk is elérkezett. — Közeleg az óra, majd kb. 120—150 tag előtt tartja meg értékes beszámolóját.

Dömötör elvtárs a kül. és belpolitikai helyzetet ismertette, utána pártunk szervezeti kérdéseiről beszélt. A beszédet Tesztl érdeklődés kísérte és néhol viharos tapsal éljenezték a képviselőt.

Homokterenyé.

Az egész párttagság készülődik a homokterenyei népgyűlésre. Örömmel morban uszik az egész bányaközség. Több mint ezer ember előtt tartotta meg képviselői beszámolóját Dömötör elvtárs. A jelen és múlt képviselőiről beszélt Magyarország politikai helyzetének ismertetése hatalmas óvációt váltott ki a hallgatóság körében. Többek között beszélt a reakció felszámolásáról, gazdaságunk talpraállításáról és a többtermelés fontosságáról, értékálló pénzünk megvalósításáról.

Ugy a parasztság, mint a bányásztság szünni nem akaró tapsal közzölt zárta be a gyűlést a helyi párt szervezet titkára.

Bárány őrnagy a Népbiróság előtt

A balassagyarmati Népbiróság 21-én kezdte el Bárány őrnagy, Salgótarján egykori roszbíru katonai parancsnokának bünperét.

Bárány őrnagy működését 1944 őszén és telén, nem kell részletesen ismertetnünk Salgótarján és vidékének közönsége előtt. Eleget beszél a nyolc ember halála, akiket Bárány őrnagy rendelkezése folytán végeztek ki Salgótarján Főterem és a sok halott, hadifogoly, tönkrement ember szenvedése, akiket a gonosz ostobaság juttatott megnemérdemelt sorsra.

Bárány őrnagy bünpöre, miután még 20 egyén részletes kihallgatása van hátra, előreláthatólag még két héttig fog tartani.

A munkásság nem kíván máis sorsot az ő számára, csak azt, amit ő annak idején oly könnyedén osztogatott.

Az acélgyári MNDSz egyéves jubileuma

Az acélgyári MNDSz vasárnap, 19-én délután 6 órakor irodalmi és zenei délutánt rendezett, fennállásának egyéves jubileuma alkalmából. A műsor, mellyel a rendezőség a nagyszámú hallgatóközönséget meglepte, valóban ünnepi és magas színvonalú volt. Kétségtelen, az MNDSz-nél ilyen teljesítményrel még nem találkoztunk. Csak a legteltesebb elismerés hangján szólhatunk az egyesület bátorságáról, hogy egyévi működés után nyugodtan állott ki a nagyközönség kritikája elé és az eredményről, mely tagadhatatlanul felül áll minden kritikán. Hisszük, hogy követendő példaként fog állani mindez az alcsoportok előtt.

A nívós műsor Nagy Béláné megnyitó szavaival kezdődött, aki üdvözölte a megjelenteket és bekonferálta a műsort.

Utána Csomor Ilona olvasta fel titkári jelentését. A himnusz hangjai után Suppé: „Könnyű lovasság” c. nyitánya hangzott el, melyet a kiváló acélgyári zenekar adott elő Varsányi János karnagy vezényletével.

Dömötör Teréz, mint jó tollú író nő mutatkozott be, kinek igényes elbeszélése reális, színekben gazdag, rendkívül stílusos és érdekfeszítő tartalmu volt. Hosszan és lelkesen megtapsolták kitűnő alkotását.

Visnovszky László saját költeményeiből adott elő néhányat. Minden szép verse lekötötte a hallgatóság figyelmét és neki is nagy sikere volt.

A zenekar ezután egy kellemes fűlbemáshzó jellemdarabban szórakoztatta a hálás hallgatóságot.

Csurda József olvasott fel ezután saját költeményeiből. Városunk egy fiatal és igen tehetséges költőt köszönhet személyében, aki ujszerű, modern és a mai idők szellemében megírt verseivel még sok kellemes meglepetést fog hozni számunkra. Böven jutott neki is a tapsokból.

Végül Blanár Sándor tartott egy értékes előadást a „Kulturáról általában” címmel. Az ő meleg és szívhez szóló hangja és értékes gondolatai mindig lekötik a hallgatóság figyelmét és szívesen hallgatják bármikor, mert amit mond, az mindig ujszerű és érdekes. Lelekesen megtapsolták a ritka élményért.

A jól sikerült műsoros délután a zenekar két munkás indulójával ért véget.

Rövid ismertetőnk nem fejezhetjük be anélkül, hogy ne mondjunk köszönetet a vezetőségnek és munkatársaknak, akik meggyőzték bennünket arról, hogy mennyi szép és nemes erő van a magyar asszonyokban.

Figyelem!

A salgótarjáni MNDSz folyó hó 26-án délután 4 órakor a városi Kioszk helyiségében Nagy Gyermekdélutánt rendez, melyre felhívja a gyermekek szüleinek figyelmét.

Szeretettel hív és vár minden gyermeket és szülőt a MNDSz, hogy a műsorral és uzsonnával egybekötött összejövetel a legkellemesebb emlékeket hagyja a gyermekek lelkében.

Felhívás!

A kereskedelemügyi miniszter ur nyomtatékosan felhívja a kereskedők, házalók, piaci árusok, zsibárusok stb. figyelmét arra, hogy orosz katonai ruházati tárgyakkal és egyéb ilyen felszerelési cikkekkel való kereskedés a legszigorúbban tilos, amittől súlyos következmények terhe mellett tartózkodni kell.

Küzdelem az infláció ellen

Az üvegyárban, a gyár udvarán, a szakszervezet f. hó 17-én, pénteken délután 2 órakor nagyszabású röpgyűlést tartott. Gritz Róbert szakszervezeti elnök megnyitó szavaiban bejelentette, hogy a Magyar Kommunista Párt és a Szakszervezetek hadat üzentek az inflációnak.

Az infláció legyőzése érdekében jobb és több termelést kell kiépíteni, amit elsősorban a szigorú munkafegyelem kell, hogy biztosítson.

A röpgyűlés előadója, Aics János, a kommunista párt megyei bizottsági tagja nagyszabású, mindenre kiterjedő előadásában részletesen taglalta az infláció elleni harcnak a szükségességét és fontosságát. Nagyon tárgyilagosan mutatott rá az eddigi hibákra a termelés és a fegyelem körül. Ostorozta azt a káros közömbösséget, mely sajnos nemcsak a munkásságnál tapasztalható. Ugyan úgy tapasztalható

ez a munkavezetőknél, tisztviselőknél, még az igazgatóságnál is.

Meghatározta a tennivalókat. Az infláció legyőzése és a jó pénz megteremtéséhez nemcsak aranyfedezet kell, hanem jobb és több termelés is.

Lenin, Sztálin és Rákosi elvtársak mondásaival buzdította a munkásságot a még szükséges további áldozatbontalra nemcsak célunk érdekében, ezzel jövőnket szolgáljuk, a népi demokráciát és ezen keresztül a szocializmust. Felhívta a munkásságot, hogy a „Szabad Nép”-et olvassa és terjessze, mert ez a munkáslap következetesen harcol a népi demokráciáért és függetlenségért.

Az üvegyári munkások nagy megértéssel vették tudomásul ezeket és komoly ígéretet tettek, hogy az infláció elleni harcot felveszik és a győzelem érdekében minden el fognak követni.

Felhívás új szövetkezet megalakítására

Alulírottak elhatároztuk, hogy városunk újjáépítésének, lerombolt épületeink rendbehozatalára, új családi otthonok építésére szövetkezetbe tömörülünk, ezért „Salgótarjáni Dolgozók Ipari és Gazdasági Termelő és Értékesítő Szövetkezet” címen egy vállalkozást szándékozunk megalapítani, mely a fenti célt szolgálja.

Felhívunk minden dolgozót, hogy saját érdekében vegyen részt ebben a munkában és lépjen be tagjaink sorába. A szövetkezet üzletrészek jegyzésével alakul, egy üzletrész 20.000 AP és üzletrészenként alapítási költségekre 5.000 AP-t kell befizetni. A fizetést az üzletrészjegyzéssel egyidejűleg az adópengőnek a befizetés napja szerinti összegben, az alakuló szövetkezet ideiglenes helyiségében minden hétköznap 8 órától 12-ig, a Kommunista Párt

városi szervezetének Fő téren lévő helyiségében (Szládk-nyomda felett) lehet eszközölni.

Arra kérünk mindenkit, hogy a befizetést lehetőleg még ezen a héten teljesítse, mert rövidesen alakuló közgyűlést szándékozunk összehívni. Szeretnénk ugyanis, hogy minden érdeklődő részt vegyen a szövetkezet vezetésének megválasztásában is.

Első tervünk az, hogy az Aczél-féle téglagyárat helyezzük üzembe és abban a téglá és cserépgyártást megindítsuk. Erre minden előkészület megvan tétel, a munkálatok már folynak.

Mindenki tetszése szerinti mennyiségű üzletrészt vásárolhat. Bővebb felvilágosítást a szervezőiroda nyújt.

Salgótarján, 1946. május 21.

Kun, Sándor, alapítók.

Meddig?

Az a példátlan örület, ami ma az árak emelésével történik, szinte minden képzelet fölül mul. Naponta kétszer, sőt háromszor is emelik az árakat.

Meddig tűri még a hatóság ezt a szabadrablást? Meddig akarják a hurt feszténi? Nem gondolják, hogy már elég volt?

Halljuk már végre azt is, hogy a kormányzat vaskézrel nyúl bele ebbe a borzalmas helyzetbe!

Vagy nem akar? Nem akar a kormány hozzányulni azokhoz akik rombolják a nemzet erejét, kiélezik az ellentéteket?

Miért nem?

A nép türelme már a végét járja. A helyzetet tovább élezni nem tanácsos! Most a legválságosabb két-három hónap alatt sem tudunk betelni a jó pénz várásával. Azzal, hogy lesz jó pénz, jóllakni nem lehet. Egy közhivatalnok, egy utcaseprő, egy napszámos, egy tőkével nem rendelkező iparos, vagy kereskedő havi fizetéséből, béréből, vagy bevételéből egy liter olajat sem tud venni. Miből éljen az a szerencsétlen flótás? Ha nem hiszik el az illetékes urak, hogy az így van, győződjenek meg a saját szemükkel, a mód meg van rá. Ezek az emberek már a legrosszabb helyzetben vannak, lerongyolódva, elcsigázva.

Tudjuk erre az a válasz: a fasiszták bűnéből van mindez. Mi ezt is tudjuk, de azt kérdezzük, miért en-

gedi a kormány, hogy a fasiszták bűnéből bekövetkezett nehéz helyzetet sokan a maguk részére igen jól kamatoztassák? Miért engedi a kormány, hogy az országban a hénák szaporodjanak? A fasiszták bűnösek az ország eladásában, tönkretételében, de semmivel sem kisebb bűnösök az árfelhajtók, feketézők, spekulánsok, manipulánsok. Amazok eladták az országot, a sir szélére taszították, emezek a halálos sebtől vérző, a sir szélén felállni akaró nemzet testébe dőlködik töreiket. Mivel büntelenebbek az utóbbiak, mint az előbbiek? Nem lehet csak úgy egyszerűen napirendre térni a dolgok felett, bele kell nyulni éspedig azonnal ebbe a zűrzavarba. A nemzet nem bánhat kegytűs kézzel sem az egyikkel, sem a másikkal. Erélyes rendszabályokat követelünk mégpedig azonnal, addig, amíg súlyosabb helyzet nem lesz.

Majális

Majális volt, de még milyen? Szép májusi, napsütéses délután vonultak a tarkaruhás fiatalok az ovoda udvarára.

Az Albert-Rauí ovodás-iskolás gyermekek valamint a Madiszifjak majálist rendeztek. A telepi lakosság jószívűsége folytán ebédet kaptak a gyerekek.

A büffé különféle finom sütemé-

nyei dicérték a MNDSz tagjait valamint Baksa Lajos pékmestert, aki egész napját az éhes emberek megsegélyezésére fordította.

Ebéd után kacagató műsor számokkal kedveskedtek az ifjak a megjelent vendégeknek.

Különösen a Madisz ifju titkára Vadkerthy Lóránd tett sokat, aki éjjel nappal önzetlenül fáradozott a majális sikerének érdekében.

Dicséret a Madisz vezetőségnek és tagjainak. Csak így baladzatok fiúk, azon az uton tovább is, amelyen elindultatok. Figyelő.

Követendő példa

Mult heti számunkban külön tudósításban számoltunk be arról a szép ünnepségről, amely f. hó 12-én Kazár községben folyt le.

Ezzel kapcsolatban külön meg kell emlékeznünk arról a nemes áldozatkészségről, amellyel Kovács Imre Ferenc elvtárs lehetővé tette, hogy Kazár községben az orosz hősi emlékmű megvalósult.

Büszkén hívjuk fel rá az illetékesek figyelmét. Elvtársunk többet tett egymaga a magyarságért — nemes cselekedetével, — mint az elmúlt évszázad egész magyar diplomáciája.

Felismerte és kommunista egyszerűséggel bebizonyította, hogy a legkisebb falu is hozzájárulhat a nemzetközi béke, a népek közti barátság és testvériség nagy művének kiépítéséhez, ha olyan elvtársak élnek benne, mint Kovács Imre Ferenc.

Kovács Imre Ferenc a közeljövőben a Dunántúltra indul, hogy mint ottani telepés új feladatokat oldjon meg.

Bizonyos, hogy még hallani fogunk róla. Jó szerencse!

Halálozás

Ma k k a y György ny. igazgatótanító f. hó 24-én, 82 éves korában Bocsáriapályán elhunyt. Temetés 26-án, vasárnap délután 4 órakor lesz.

„Via Mala”

A Zagyvapálfalvai Üvegyári Színjátszó Gárda John Kittel: „Via Mala” című népdramájával szerepelt az acélgyári Olvasóegylet színpadán.

Vendégjátékuk műsorcsere keretében történt, a Petőfi Színjátszó Gárda meghívására. Legközelebb a tarjáni színjátszók fognak majd náluk vendégszerepelni.

Az előadás előtt Licsnyánszky Antal üdvözölte a pálfalvai gárdát, majd Markossy Károly köszönte meg a szívélyes, meleg fogadtatást.

A kitűnő kamaradarabot az együttes meglepő kiegyensúlyozott, alapos munkával felkészült, tehetséges játékkal oldotta meg. A rendező Bulovszky Dezső szakavatott keze és ambiciózus tevékenysége meglátszott a darab minden jelenetén.

A különös feszültséggel tele, izgalmas és érdekfeszítő dráma minden szépsége és irodalmi értéke jól érvényesült a pálfalvai színjátszók nagyszerű teljesítménye folytán.

Minden szereplő jó munkát végzett s meglepő tehetségükről tettek tanubizonyosságot.

Csak így tovább ezen a munkatéren s ilven komoly és értékes darabokkal nevelni és szórakoztatni a mai izlésben és nívóban már-már sokszor elferdült nem igényes publikumot.

A közönség, mely a termet szép számmal töltötte meg, állandó tetszenyilvánításának adott kifejezést a látottak és hallottak felett.

A bemutató előadásnak nagy sikere volt. V.

Mi az MNDSz?

Nap-nap után több nőnek a rubáján látni egy kis ezüstözött lút, melyen ezek a betűk vannak: MNDSz. Sokan kíváncsian nézik, ha megmondjuk, hogy a „Magyar Nők Demokratikus Szövetsége” kezdőbetűi ezek, még akkor vannak olyanok, akik nem tudják, hogy mi az. Megpróbáljuk ezeknek az asszonyoknak, válaszolni és szeretnénk röviden azt is megmagyarázni, hogy miért jött létre.

Mérhetetlen pusztulást hozott a háború és azok érezték a legjobban, akikről soha nem kérdezték, hogy akarnak-e háborút. Sovinizta és antiszemita hargokkal szították az asszonyok között is gyűlöletet. Sokan azt hitték, az a világ rendje, hogy könnyek közt megszüljék a gyermekeiket, aztán a nyomor, vagy a háború elvigye tőlük. Felszabadulás után feleszméltek az asszonyok és azonnal cselekedtek. Rájöttek arra, hogy rajtuk, magukon múlik, hogy ne legyen soha többé háború. Az egész világon összefogtak az antifasiszta nők, hogy megsemmisítsék a fasizmus utolsó maradványait, a reakciót. Célunk kiküszöbölni a háborút. Nem akarunk soha többé olyan sok fekete lejekerdes özeveget, édesanyát és kisirt szemű árvát látni. A mi célunk egy igazságosabb élet. Azt akarjuk, hogy a szegény gyermekeknek is jusson a jóból, ami idáig csak a gazdag gyermekeknek volt meg. Ne kelljen a szegény gyermeknek arra az almacsutkára várni, amit a gazdag gyermek dob el.

Az MNDSz tagokat arról lehet megismerni, hogy több és jobb mun-

kát végeznek. Minden községben, ahol MNDSz van, gyönyörű anya és gyermek napot tartottak. Az asszony lársak fáradtságát nem ismerve gyűjtöttek erre az alkalomra, hogy megtudják vendégelni azokat, akik a legtöbbet nélkülöztek ebben a háborúban, a gyermekeket. Sok szegény gyermeket megajándékoztak cipővel, pulóverrel és örömmel néztek azokat a kötött kockából összevarrt pulóvereket, amiket az asszonylársak kötöttek maradék vagy kifejtett pamutból. Biztosan nekik is szükségük lett volna pamutra, hiszen harisnyastoppolásnál is fel lehet használni, de a demokratikus nők megértették azt, hogy a gyermek az első és kétszer olyan boldog aki ad nekik.

Ha a magyar nők a háború helyett a békét a zavartalan családi életet, szeretteik viszontlátását akarják, akkor tudniuk kell, hol a helyük. Szeretettel várunk minden asszonyt az MNDSz-be, pártra való tekintet nélkül. A mi szövetségünkben helyet talál minden párt asszonya és azok is, akik nem tartoznak pártokba. Azokra az asszonyokra van szükségünk, akik tisztában vannak azzal, hogy a családi élet csak akkor lehet boldog, ha a háza békében van. Azokra az asszonyokra van szükségünk, akik fel akarják építeni a szabad és demokratikus Magyarországot és akik meg akarják akadályozni azt, hogy még egyszer háború lehessen. Ezt pedig egészen biztosan tudom mindenki akarja.

T. A.

Szegény közalkalmazottak

Értesültünk, hogy a városi és a közalkalmazottak memorandumot terjesztettek fel a kormányhoz helyzetük felhívásáért, illetve illetményeik felemeléséért.

A memorandumban kimutatták a közalkalmazott és a magánalkalmazásban levő tisztviselők fizetése között 700 százalékos eltérés mutatkozott akkor a közalkalmazottak kárára! Ez a helyzet azóta még rosszabbodott.

Amikor a magánalkalmazott fizetése sem kielégítő, micsoda igazságtalanság történni a közalkalmazottal. Csoda e aztán, ha az az ember elkorumpálódik.

Tisztakerü embert akarunk a közhivatalokba, de féssék azokat kielégítően japedalmazni is, csakis így várhatunk jó munkát, becsületes munkát tőlük. Ez a demokrácia és a nemzet érdeke is. Sürgős orvoslást kérünk, mert ezek az emberek, akik a múltban is csak kiszolgálói voltak a rendszernek és kiszákmányoltjai, minden hitüket elveszítik a demokráciával szemben, ha ilyen mostohán kezeli őket. Nem hisszük, hogy a kormányzatnak ez legyen a célja! Vagy igen? Erre szeretnénk eredményes munkával választ kapni.

Minden faluban meg kell alakítani az „Ujgazdák és Földhözjuttatottak Országos Szövetségét” (UFOSz)

A Magyar Kommunista Párt által 1946 március 10-ára és 17-ére összehívott Földhözjuttatottak Országos Kongresszusa elhatározta, hogy a földhözjuttatottak érdekeinek határozottabb védelmére meg kell alakítani az „Ujgazdák és Földhözjuttatottak Országos Szövetségét” (UFOSz), amely az ujbírtokosokat és földhözjuttatottakat tömöríti sorában, pártállásra való tekintet nélkül.

A határozat értelmében tehát minden megyében, minden faluban meg kell alakítani az UFOSz helyi szervezetét.

Az ujgazdáknak külön önálló érdekvédelmi szervezetbe kell tömörülni. Olyan problémák, nehézségek vannak, amelyek nincsenek a régi gazdáknak és azokat a problémákat és nehézségeket az ujgazdák és földhözjuttatottak csak összehozással, közös erővel és szervezeten tudják megoldani. Szükség van azért is az UFOSz-ra, hogy a parasztság ezen

nagy rétege, amely közösen harcolta ki és védelmezi a földet, ne hulljon szét és ne kerüljön a gazdagparaszttok, a Parasztszövetség és mások befolyása alá. Az ujgazdákat és földhözjuttatottakat a Kommunista Párt köré kell tömöríteni. Ezen a téren, valamint a kapott föld megtartása, a telekkönyvezés meggyorsítása és az ujbírtokos réteg gazdasági talpraállítása terén az UFOSz-ra nagy feladatok várnak.

Fontos, hogy a vezetőség a földigénylő bizottság bevált tagjaiból tevődjen össze. Ha a földhözjuttatottak jelentkeznek belépésre, a vezetőség írja össze őket. A formális megalakulás után minden ujgazdát a szövetség tagjának kell tekinteni, ha külön nem is jelentkeztek beiratkozásra.

Az előkészített alakuló gyűlés időpontját jól előre közölnék a pártközpont Falusi Osztályával. Nagyobb és fontosabb helyekre központi előa-

dókat küld az UFOSz előkészítő bizottsága.

A Földmunkások és Kisbirtokosok Szövetségének szerveit és vezetőit szintén be kell kapcsolni a munkába.

Minden megyében a megye székhelyén fel kell állítani az ujgazdák és földhözjuttatottak jogvédő és panaszíródját.

Népgyűlés Balassagyarmaton

Május 19-én Balassagyarmaton nagyszámú közönség részvételével népgyűlés volt. A gyűlést Széll Jenő, budapesti törv. hat. biz. tag vezette be. Beszédében az igazi hazafiaság lényegét fejtette ki, mely nem osztályérdekeken, sovinizmuson, sajtógyűlöleten, hanem a nemzeti egységen, osztályok, nemzetiségek megértő és összesülő egységén épül fel. Utána Oczel János, népgyűlési képviselő tartotta meg képviselői beszámolóját. Legnagyobb és legfrissebb problémánk a jó pénz megteremtése. E mindnyajunkat közvetlenül érdeklő feladatot, mint annyi szor máskor, ma is a Kommunista Párt

és annak nagy vezére Rákosi Mátyás vette kezébe és ma már minden okunk megvan arra, hogy egészen közeli időben reméljük a magyar gazdasági élet talpraállását. A jó pénz megteremtésének feladatától nem áll messzire a közigazgatás megtisztításának kérdése sem. A jó közigazgatás, megbízható emberekkel az iróasztaloknál, megteremti azt a bizalmat, mely nélkülözhetetlenül szükséges egy ország életének egészséges vérkeringéséhez és ez is egyik fontos biztosítéka a jó pénznek. A gyűlés az egybegyűlt közönség lelkes ünneplése mellett ért véget.

A romániai gyermeknyaralattás

Előmozgatói Balassagyarmaton is megkezdődtek és hamarosan a gyarmati járás gyermekei is boldogan ülnek vonatra, hogy kedves örömeik között töltsenek néhány hónapot egy vendégszerető országban.

Ezzel a hírrel kapcsolatban jelentjük, hogy a nyaralattás előmozgatói Salgótarjánban a vége felé közelednek és már nem messze van az idő, mikor a vidám gyermekhad vonatra szállhat.

Összel tartják meg a Nemzeti Segély országos kongresszusát

A Nemzeti Segély első országos kongresszusát júniusban akarták megtartani, amint erről múlt számunkban megemlékeztünk, de a vidéki szervezetek tagjai és vezetői ebben az időben fontos mezőgazdasági munkálatokkal vannak elfoglalva, úgy határoztak, hogy a kongresszust ősszel tartják meg. Erre felhívja a Nemzeti Segély központja a vidéki szervezetek és a kiküldöttek figyelmét.

Vidéki levelezőinkhez

Lapunk szerkesztőségének és kiadóhivatalának újabb átszervezése és a Megyei Bizottsággal való szorosabb kapcsolat kiépítése révén fokozott lehetőséget nyújt arra, hogy lapunk hasábjain sűrűbben szólaljon meg a vidék hangja, mint ahogy az idáig történt. Ezzel kapcsolatban felkérjük vidéki levelezőinket, híreikkel, közleményeikkel minél gyakrabban keressék fel szerkesztőségünket, hogy a járás és vármegye minden társadalmi rétege között megteremthessük az annyira szükséges kapcsolatokat.

Szerkesztői üzenet

P. O. Salgótarján. Miután a kérdéses ügy értesülésünk szerint még nem záródott le, „Nyilatkozat”-át egyelőre félretettük és a megfelelő időben fogjuk közzé tenni.

Politikai Akadémia

Május 25-én szombaton este 7 órai kezdettel a Bányakaszinó helyiségében a MKP központi vezetősége Politikai Munkás Akadémiát tart. Tárgy: A Szovjet-Unió békepolitikája és a nagy hővédő háború. Előadó: Oczel János képviselő elvtárs.

Vétkes gondatlanság

Ipolyszög község határában egy vasúti átjárónál az elpusztult sorompót még nem állították helyre. Emiatt a mozdonyvezető gondatlanságából nagy kár érte a környék marha állományát, 70 db. szarvasmarhát hajtottak át az átjárón és a robogva közeledő vonat elgázolt belőlük 16-ot. 11 a helyszínen kimúlt, 5 súlyosan megsérült, úgyhogy bármint le kellett vágni belőlük.

Ma, amikor az ország szarvasmarha állományát olyan óriási háborús veszteség érte, az ilyen veszteség nagysága eléggé fel nem mérhető. Hibáztatjuk a mozdonyvezetőt, mert nem tudjuk elképzelni, hogy nem lett volna ideje felékelni a mozdonyt, de hibáztatjuk mindazokat, akik az ilyen helyen a vasúti sorompót már helyre nem állították és kérdezzük, az ilyen vasúti átjáróknak nincs őrje. Senki sem vigyázott azokra az állatokra? Nem hisszük, hogy az állatok pásztora nem tartoznék felelősséggel az ilyen súlyos esetért, mert hiszen az ilyen kritikus helyeken éberebb kell, hogy legyen az állathajtók figyelme is.

Rögtönítelő bíróság előtt, a Nemzeti Segély betörői

A múlt hónap folyamán a Nemzeti Segély salgótarjáni szervezetét és ezzel együtt a város közönségét is fajdalmas károsodás érte. A salgótarjáni raktárból eltűnt ugyanis április 5-én 2 zsák liszt és 1 zsák kenyérliszt, háromnap múlva ismét két zsák liszt, majd április 12-én 2 zsák liszt és 70 kg étolaj.

A salgótarjáni rendőrség erőyes és gyors nyomozása, melynek sikere Sasvári Gergely nyomozó hadnagy érdeme, hamarosan előállította a tetteseket Bazsalya Ferenc és Puporka Ferenc salgótarjáni lakosok személyében. Miután a nyomozás során kiderült, a két betörő február 16-án a vasúti állomáson levő egyik vagonból 2 zsák amóniánszódát, majd április 30-án a Chorin rakodóról nyolc zsák lisztet és 30 liter kócolajat lopott el, vasúti lopás miatt rögtönítelő bíróság elé került, mely május 23-án mondott ítéletet a két gonoszlelvő felett. Reméljük, hogy példás büntetésük más hasonló esetnek fogja végérvényesen elejét venni.

Párthírek

Pártnapi előadók névsora

1946. máj. 28-án este 6 kor:

Acélgár: Csányi Lóránd
Salgóháza: Sándor János.
Üveggyár: Blánár Sándor.

1946. máj. 28-án este 7 kor:

Somlyó b. telep: Verle János.
Forgács t.: Szilágyi Antal.
Rendőrség: Tátrai Pál.

Bánya: Dömötör Ferenc.

Gépgyár: Boros Antal.

Városi I. k.: Égner Rezső.

1946. máj. 29-én este 6 kor:

Posta hiv.: Bognár József.

Szakszervezeti híradó

A Vas- és Fémmunkások Országos Szövetségének salgótarjáni csoportja f. hó 19-én délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést az acélgári Olvasóegylet színháztermében.

Páli elnök megnyitó beszédében a szakszervezetek fontosságát ismertette. A jövő szervezésével kapcsolatban a szakszervezet tervbevette Salgóháza Zagyvapálfalva és a salgótarjáni üzemek vasasainak megszervezését.

A vezetőség beszámolója után a szakszervezeti gyűlés jelölő bizottságot választott, akik az új vezetőséget kijelölték. A jelölő bizottság félrevonulása után a szünetben Boros Antal tartott rövid beszédet, melyben a reakció elleni fokozott küzdelemre, a szakszervezeti élet széleskörű kiépítésére, a munkásegység megszilárdítására hívta fel a jelenlevőket.

A beszéd után a jelölő bizottság jelölése alapján a taggyűlés kitörő lelkesedéssel Bilek Károlyt választotta elnökül. Bilek Károly megköszönte a beléje helyezett bizalmat és ígérte, hogy éjjelt-nappalt eggyütt fog dolgozni a vasmunkásság érdekében, de ehhez a munkájához kéri a tagok támogatását.

A vezetőségből kivált tagok ígéretet tettek, hogy egy éves tapasztalatuk után az új vezetőségnek mindenkor hűséges segítséget és tanácsadói lesznek. A fegyelmeltesen lefolyt gyűlés lelkes hangulatban ért véget az internacionálé elnéklésével.

Az acélgári Madisz hírei:

Madisz kirándulás Salgóra.

A salgótarjáni acélgári Madisz ifjuság a zagvyai és salgói Madisz ifjúsággal karöltve egy igen jól sikerült kirándulást rendezett Salgón.

Ezzel elérték azt a célt, hogy a testvéregyesületükkel felvett kapcsolat által még jobban egygyekovácsolódott az a szoros összetartozás, amely nélkülözhetetlenül fontos a demokratikus ifjuság egymást megértő és támogató újjáépítésének munkájához.

Legközelebb Szentkuthoz terveznek hasonló kirándulást.

Acélgári Madisz vendégszeroplése Salgón. A salgói Madisz színjátszóinak felkérésére immár harmadikban indult el egy kis gárda az acélgári Madisz részéről, hogy a salgóiak heti taggyűlését a tagok és hozzátartozóik részére színesebbé és kellemesebbé tegye.

A közös műsorcsere által, így egymást kiegészítve elérték azt a célt, hogy a kiváló műsorteljesítmény mellett a színházteremben egy ritkán látott hatalmas szórakozni vágyó tábor gyűlt össze s ezzel a Madisz megbizonyította, hogy ifjusága jó helyen ne-

velődik és a szülők nyugodtan bízhatják nevelőikre gyermekeiket.

A színdarabok, ének és zeneszámok stb. mind kiválóak és minden igényt kielégítettek voltak.

A közönség sokat és lelkesen tapsolt a vendégszeroplőknek és a salgói színészgárdának egyaránt, kik mindent elkövettek és el fognak követni, hogy ezentúl is hasonlóan együttműködve szórakoztassák a ma idők gondterhes munkástársadalmát.

A St. MKSz. „Karancs” turista osztály közlései

Fenti turista osztályunk eddig két turát rendezett, első a Salgó várához, a második a Karancsi kápolnához lett levezetve. Mind két turán szép számmal vettek részt a turisták és a tura kedvelők.

Május 26-án a legszebb tura következik, ez alkalommal a Mátra gyönyörűre, Ágasvára rándul ki a fenti osztály. Az ágasvári látnivalókkal már igényesebb turisták is meglehetnek elégedve, amennyiben itt sziklacsucok, barlangok, zugó hegyi patak, vadvirágos rétek gyönyörködteik az öt felkereső turistákat.

Ágasvár csúcán még ma is láthatók a tatárjárás korában épült várromjai. A várhegy magassága 812 m. a tenger színe felett. A hegycsúc délkeleti aljában épült a budapesti „Pannonia TE” menedékháza, amely dacára a nagy mátrai harcoknak, elég épségben maradt meg, viszonylagosan a gyalog és salgói menedékházakhoz képest.

Az ágasvári turát Kubinka Béla vezeti le. Indulás a Főtérrel 25-én az éjjeli vonattal Nagybátanyig s innen a menedékházig cca. 1 és háromnegyed óra gyalogást igényel, aránylag elég könnyű terepen.

Mint vezető üzenem azoknak, akik még nem tudtak dönteni, hogy jönnek-e vagy nem, hogy jöjjenek és csodálják meg e vadregényes mátrai csúc és környékének panorámáját, mert tudom, ha egyszer látták, máskor is felfogják keresni. Idézem egy turista társamnak B.T.-nek szavait, amikor nagy rábeszélésemre sikerült őt felcsanni Ágasvára: „most már nyugodtan hallok meg, mert láttam Ágasvart.”

A viszontlátásra 25-én az éjjeli vonatonál, turista testvérek.

Kubinka Béla
turavezető

Olvasd a

SZABAD NÉP-et!

Ez a magyar dolgozók lapja!

Az áttelepülő szlovákok nem kapnak automatikusan csehszlovák állampolgárságot

A közelmúltban megjelent 74-es számú csehszlovák alkotmánytörvény szerint a Magyarországról önként áttelepülő szlovákok nem kapnak automatikusan csehszlovák állampolgárságot. Azt a belügyminisztériumnál kell külön kérvényben folyamodniok, a minisztériumnak azonban joga van ezt a kérdést esetleg megtagadni.

Az idézett alkotmánytörvény rendelkezése teljesen ellentétes a magyar csehszlovák lakosságcsereegyezmény 1. pontjával, amely kimondja, hogy az áttelepülő az átköltözés tényével csehszlovák állampolgárokká válnak.

Salgótarján m. város polg. hivatalától. 3585/1946. szám.

Hirdetmény

A üzlethelyiségek bérlete és albérlete tárgyában kiadott 4000/1946 M. E. sz. rendelet értelmében a háztulajdonosok kötelesek a tulajdonukban lévő házban az alábbiak szerint igénybevehető üzlethelyiséget az igénybevehető váls tudomásukra jutásától számított 8 napon belül illeték és díjmentes beadványban a polgármesteri hivatalnak bejelenteni. Ha a házat nem a háztulajdonos kezeli, a bejelentést a kezelésre jogosult személy köteles megtenni.

A rendelet alkalmazásában üzlethelyiség (gyár, műhely, árnáz bolt, raktár, iroda, fülke, kapualja, stb.) alatt azon helyiség értendő, amelyet ipar, vagy kereskedés, vagy más hatósági engedély alapján folytatott kereső tevékenység (foglalkozás) folytatására bérelnek, illetőleg tulajdonjog, hasznélvezeti jog vagy más jogcímen ilyen célra használnak. Üresen álló helyiség pedig akkor minősül üzlethelyiséggel, ha azt utóljára a fenti célokra bérelték, vagy használták. Nem minősül azonban üzlethelyiséggel az a helyiség, amelyet részben a fenti célokra, részben lakással bérelnek vagy használnak; a lakással kapcsolatos helyiség; a fogadó ipar körében szállás céljára szolgáló helyiség és végül az 1946 március 29 után épült új házban lévő helyiség.

A bejelentésben az igénybevétel alapjául szolgáló adatokat az üzlethelyiség felkvését és alapterületét négyzetméterekben, azt, hogy a házban lévő többi üzlethelyiségben milyen ipart, kereskedést, vagy milyen egyéb kereső foglalkozást üznek, az üzlethelyiség jelenlegi állapotában használható-e, s ha nem, milyen mértékű helyreállításra szorul és végül az üzlethelyiség bérletéről, illetve használatáról utóljára fizetett ellenértéknek (ingyenes használat esetében a házadó alapjául szolgáló hasznélrtéknek) egy évre eső összegét tüzetesen meg kell jelölni.

Ipari vagy kereskedelmi, vagy hatósági engedély alapján képező tevékenységet, vagy kizárólagosan közcélú tevékenységet folytatni kívánó bérlő kijelölése céljából igénybevehető az az üzlethelyiség: a.) amelyre nézve a bérleti jogviszony, vagy a használat jogcíme megszűnt; b.) amelyben 3 hónapon át a bérlő, illetve használó az iparijogositvány, vagy más hatósági engedély rendeltetésének megfelelő tevékenységet nem folytat; c.) amelynek bérlőjétől, vagy használójától iparijogositványát, vagy egyéb hatósági engedélyt jogerősen visszavonták, vagy annak hatálya bármely okból megszűnt.

Az igénybevett üzlethelyiség bérlőjének általam történő kijelölése előtt mindegy esetben nyilvános pályázatot fogok hirdetni, mely pályázati hirdetmények a városháza kapubejárataánál elhelyezett hirdetőtáblán magán az üzlethelyiség airtján és az ipariügyi ügyosztály hivatalos helyiségének airtján (városháza, I emelet 15) lesznek kifüggesztve.

Ha a közzétett pályázatra igényjogosult nem jelentkezik, vagy az üzlethelyiség új bérlőjét a pályázat határidejének utolsó napjától számított 30 napon belül nem jelölöm ki, az üzlethelyiséggel rendelkezni jogosult személy szabadon választhat bérlőt, de az üzlethelyiséget nem adhatja bérbe annak: a.) akinek igazolási ügyében az eljárást még jogerősen nem fejezték be; b.) aki szabadságvesztésbüntetést megállapító jogerős ítélet hatálya alatt áll; c.) akit a Népbíróóság jogerős ítéletével foglalkozásának foly-

tatásától 5 évre eltiltott, ha még az 5 év el nem telt; d.) aki bábórus vagy népellenes cselekménye vagy magatartása miatt rendőrbatósági őrizet (internálás) vagy felügyelet alatt áll; e.) akit az igazoló bizottság jogerősen iparijogositványától, vagy hatósági engedélyétől megfosztott; f.) akit az igazoló bizottság jogerős határozattal az ipar vagy más kereső foglalkozás gyakorlásától eltiltott, míg a tiltalmi idő le nem járt.

Ezen szabad bérbeadás esetének kivételével üzlethelyiséget sem bérbe, sem használatba adni, vagy venni nem szabad.

Az üzlethelyiség igénybevételével és visszabocsátásával kapcsolatos magánjogi kérdésekről, az üzlethelyiségek cseréjéről és átutazásáról stb., amelyekre nézve és általában az üzlethelyiségek bérlete és albérlete tekintetében az érdeklődők részletes felvilágosítást a polgármesteri hivatal ipariügyi osztályánál (városháza I em. 15. ajtó) nyerhetnek.

Salgótarján, 1946 május 15.

polgármester helyett:
Dr. WANKA
v. tanácsnok.

Kommunista taggyűlés Baglyasalján

E hó 19-én délután 5 órakor a Kommunista Párt Baglyasalján taggyűlést tartott, melyre a megyei bizottság Boros Antal elvtársat küldte ki.

Az előadó végigvezette hallgatósgátt a felszabadulás óta eltelt idő és ismertette a munkásság, különösen a bányamunkásság hősiességét, küzdelmét, kitért a reakció mind szemtelenebb megmozdulásaira, mely megmozdulások az a célja, hogy a magyar népet külpolitikailag kompromitálja, hogy a béketárgyalásnál minél rosszabb békét kaphassunk. Összefoglalásra, a munkásegység soha nem tapasztalt megszilárdítására hívta fel a dolgozókat. A munkásság — mondotta — nem azért épít nélkülözések között, hogy hitvány brigantik azt lerombolják, nem azért küzd becsülettel, hogy a nemzet becsületét a fasiszta összeesküvők aláássák. Aki nem tanult a mult tapasztalatain, ha a szükség úgy kívánja, azt a munkás ökök fogja megtanítani arra, hogy a Kiss Szalézok, nyilas banditák ideje egyszer mindenkorra lejárt, s ma a dolgozók rendszere következik. Ha a bábórus uszítók nem férnek a bőrkébe majd a dolgozók kirázzák belőre — fejezte beszédjét — Boros elvtárs.

Az SBTC

nehéz harc után elkerülte a „sima kiesést” és kiverekedte a jogot, hogy résztvehessen az osztályozóban. Tíz csapat vesz részt az osztályozó küzdelmeiben és ebből csak 4 csapat kerül be az OB egységes első osztályába.

A start jól sikerült. Az elmúlt vasárnap Dorogon 2:1 arányban győzött az SBTC és ezzel igen jelentős lépést tett, hogy az első négy között maradjon. Most vasárnap egyik legnehezebb mérkőzése lesz a kitűnő K. Barátság ellen, amelyben 5-6 volt válogatott játékos játszik. — Nagy mérkőzésre van kilátás.

„MUNKÁS SZÓ”

demokratikus hetilap.

Felelős szerkesztő: dr. VASS GYULA,
Felelős kiadó: MEGYEHÁZY LAJOS.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-u. 45.
Kéziratok erre a címre küldendők.

Nyomatott Végő Kálmán könyvnyomdájában
Salgótarján, Fő-utca 66.